

unge får en ungdomsuddannelse – og at der dermed ikke mindst sættes fokus på den uddannelsesmæssige restgruppe.

Rekrutteringen af FUU-vejledere skete forholdsvis vilkårligt og lokalt i forhold til de uddannelsesansvarlige skoler. De oplagte fordele ved dette var nærhed og grundigt kendskab til eleven. Til gengæld blev det i nogle tilfælde modarbejdet af en manglende kvalitet i vejledningen på grund af mangelfuld vejledeuddannelse og efteruddannelse. Dette skal man tage højde for ved en fremtidig fleksibel ungdomsuddannelse.

I den fri ungdomsuddannelse eksisterede der kun begrænsede muligheder for at opnå formel merit i forhold til arbejdsmarkedet eller de aftagende ungdomsuddannelser. I en fremtidig fleksibel ungdomsuddannelse bør der være mulighed for at indbygge flere meritgivende dele. De meritgivende dele kan også udgøre så meget, at hele uddannelsen reelt er meritgivende.

Den fri ungdomsuddannelse var i perioder udsat for voldsom kritik, fordi enkelttilfælde, som var meget atypiske, medførte generaliseringer i pressen om, hvad den fri ungdomsuddannelse var. De få tilfælde, hvor der var tale om en uhensigtsmæssig brug og måske endda misbrug af uddannelsen, blev af uddannelsens modstandere anvendt til en generel kritik af uddannelsen og for nogle endda til krav om uddannelsens afskaffelse. Uanset at rapporten klart dokumenterede, at de få vildskud var absolutte undtagelser, og uanset at der skete en revision af uddannelsen med lov nr. 500 af 7. juni 2001, fortsatte nogle af uddannelsens modstandere med kritikken af uddannelsen, som om de enkelte vildskud, der havde været tidligere, var det typiske for uddannelsen. Kulminationen herpå var, at regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti vedtog, at uddannelsen skulle afskaffes.

Dette beslutningsforslag om en fleksibel ungdomsuddannelse tager udgangspunkt i erfaringerne fra den fri ungdomsuddannelse. Der er behov for at sikre uddannelse for en større del af de unge, der enten ikke påbegynder eller fuldfører en ungdomsuddannelse. Af de tilgængelige restgruppetal og de eksisterende tal for ordinære ungdomsuddannelser fremgår det, at der desværre er en stigende frafaldstendens, hvilket også øger behovet for en anderledes ungdomsuddannelse.

Den nye fleksible ungdomsuddannelse kunne være med til at opfylde dette uddannelsesbehov, således at de unge bibringes en fremadrettet erhvervs- og uddannelseskompentence med mulighed for at indbygge formel merit. Der skal også være mulighed for, at uddannelsesansvarlige skoler tilbyder den fleksible ungdomsuddannelse i pakker med tilbud til flere elever,

således at de elever, der føler sig lidt utrygge ved et alt for individuelt forløb, tør gå i gang med uddannelsen, og sådan at de elever, der allerede har besluttet sig til, hvad de vil bruge den fleksible ungdomsuddannelse til, kan sammensætte en pakke herefter.

De unge, der benyttede sig af den fri ungdomsuddannelse, fik via uddannelsen en uddannelsesidentitet med et afklaret, fleksibelt, individuelt og forberedt forløb i et nært og kontinuerligt vejledningsforløb med særlige vejledere i en decentral vejledeordning. En fremtidig fleksible ungdomsuddannelse skal tage udgangspunkt i de mange positive dele af den nu nedlagte fri ungdomsuddannelse, i rapportens konklusioner og anbefalinger samt i den form, som den fri ungdomsuddannelse havde efter revisionen i 2001.

Den fri ungdomsuddannelse byggede bl.a. på de unges selvstændighed. Det skal en fremtidig fleksibel ungdomsuddannelse også gøre. I dag efterspørges netop selvstændighed, kreativitet, omstillingsparathed, fleksibilitet, kommunikationsfærdighed, iværksætterkultur, interkulturel forståelse osv. Alene det, at uddannelsen ikke giver en fastlagt merit eller kompetence, giver de unge bedre muligheder for at kunne navigere i en verden, der er fuld af muligheder, og hvor intet er afgjort på forhånd. Men uanset at uddannelsen ikke giver en fastlagt merit, skal der være mulighed for at sammenstykke en uddannelse, der giver merit, også sådan, at alt det, der indgår i uddannelsen, giver merit. De uddannelsesinstitutioner og virksomheder, der aftager eleverne, skal hver for sig meritvurdere de forløb, som de unge har været igennem. De unge skal således sammen med deres vejledere sammensætte en uddannelsesplan, der afvejer lyst, evner og efterfølgende uddannelses- og erhvervs muligheder. Derved erhverves og trænes de færdigheder og kompetencer, som kræves for at kunne orientere sig på den videre vej i erhvervs- og uddannelsessystemet, hvor der i stigende grad lægges vægt på, at man individuelt skal kunne sammenstykke sin uddannelse og være fleksibel.

Den fri ungdomsuddannelse byggede på principper om, at de unge selv skulle skræddersy deres helt individuelle uddannelsesforløb efter ønsker og evner. De unge kunne således i høj grad selv bestemme uddannelsens indhold i modsætning til de unge i de traditionelle ungdomsuddannelser, hvor rammer og indhold i stor udstrækning er fastlagt på forhånd. Mange unge er i dag vant til midlertidige fællesskaber og sætter pris på at være individuelt synlige i fællesskabet. Derfor er der brug for en alternativ uddannelse til de eksisterende uddannelser.